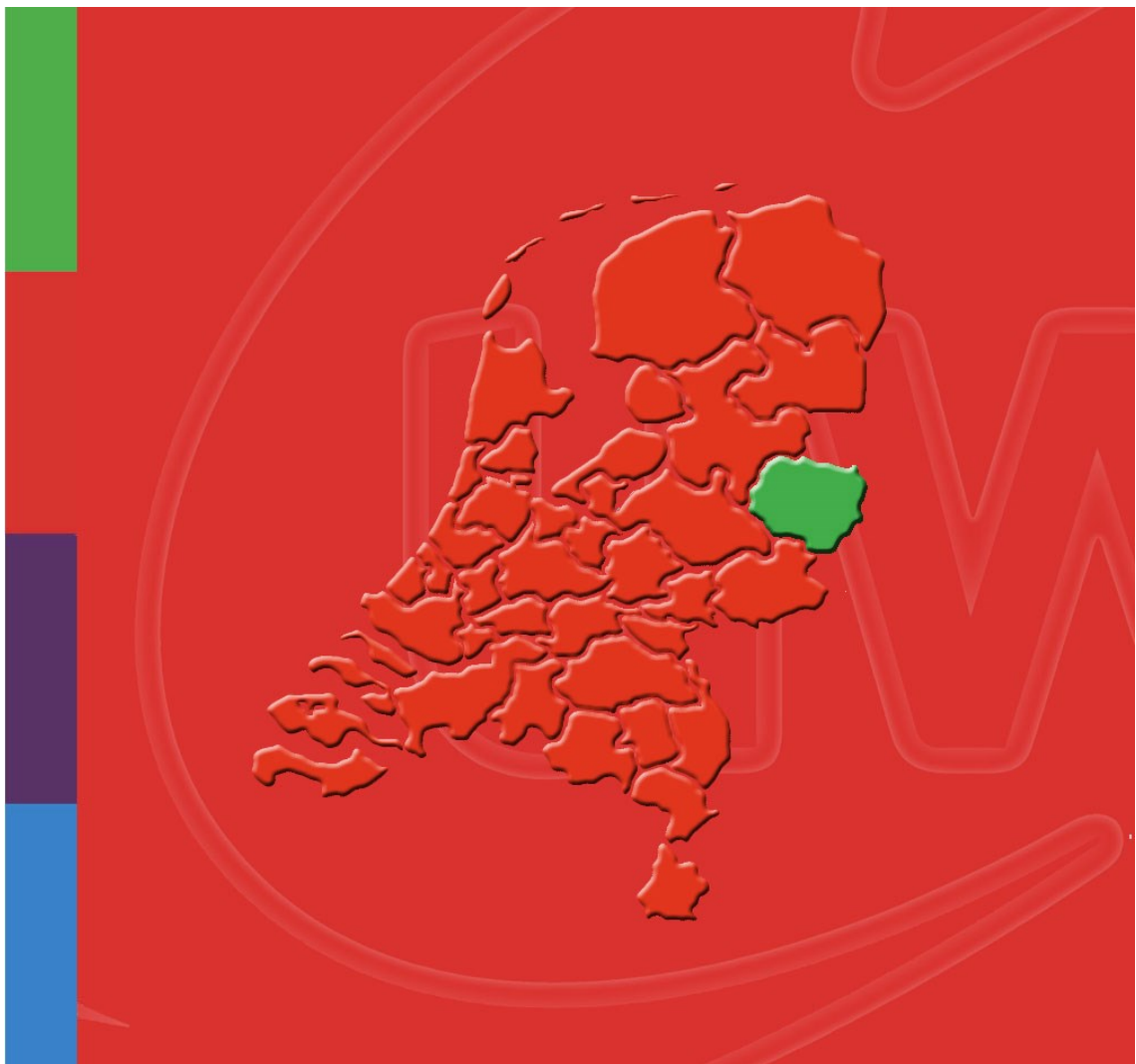

Samenvatting Regio in Beeld

Twente

Oktober 2017

Een arbeidsmarkt in verandering

De arbeidsmarkt verandert: de werkgelegenheid trekt aan, het aantal vacatures groeit en de werkloosheid daalt. Ook wordt de arbeidsmarkt steeds flexibeler en hebben technologische veranderingen hun weerslag op de arbeidsmarkt. Nieuwe beroepen en banen ontstaan, terwijl er ook werk verdwijnt en er andere – vaak hogere – eisen worden gesteld aan personeel. De banengroei is omvangrijk genoeg om de werkloosheid te laten dalen, maar niet sterk genoeg om kansen aan iedereen te bieden.

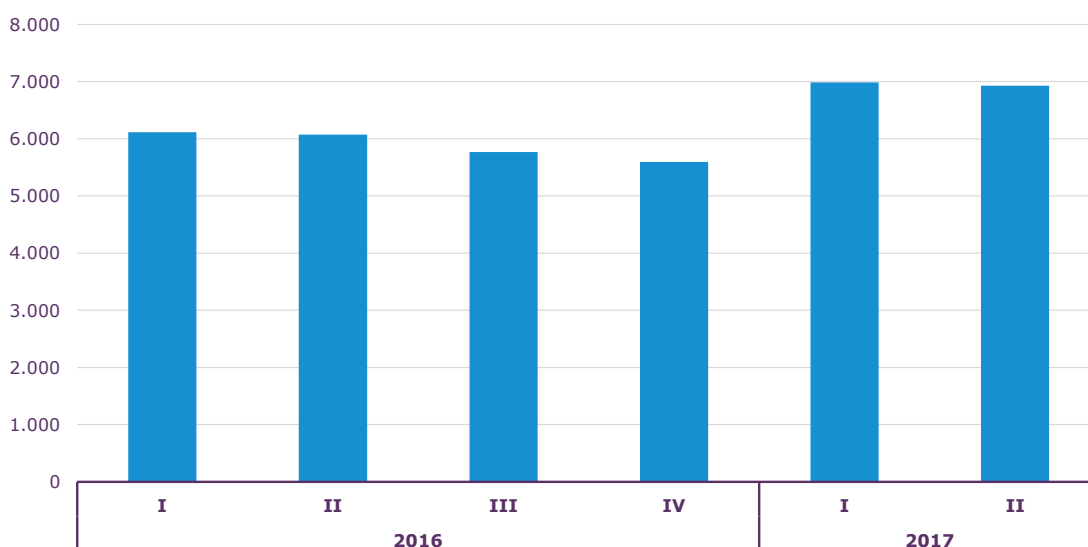
De mismatch op de Twentse arbeidsmarkt nam de afgelopen jaren toe. Steeds meer werkgevers komen moeilijk aan gekwalificeerd personeel. Dit geldt vooral in de techniek, bouw en ICT. Maar in toenemende mate zijn er ook personeelstekorten voor specifieke beroepen in sectoren als transport & logistiek, zorg en onderwijs. Tegelijkertijd zijn er groepen werkzoekenden met een structureel slechtere arbeidsmarktpositie. Dit geldt bijvoorbeeld voor laagopgeleiden, werkzoekenden met een administratief beroep, arbeidsbeperkten en 55-plussers.

Meer banen en vacatures in Twente

De economie groeit al geruime tijd. Hierdoor neemt het aantal banen in Twente in 2018 in vrijwel alle sectoren toe. De Twentse vacaturemarkt groeit sinds begin 2014.

- Voor Twente verwacht UWV dat het aantal banen van werknemers in 2018 met 3.700 toeneemt tot bijna 282.000. Dat is relatief een iets kleinere toename dan landelijk. Dit hangt samen met de minder sterke bevolkingsgroei in Twente. Daarnaast is de Twentse industrie relatief groot. In deze sector groeit het aantal banen minder dan gemiddeld.
- De banengroei in 2018 is het grootst in zorg & welzijn. Ook in de Twentse bouw nemen de banen toe. Beide sectoren hebben in Twente een groter aandeel dan landelijk. In de financiële diensten krimpen de banen verder. Het aantal banen in het onderwijs en openbaar bestuur blijft vrijwel gelijk.
- In de tweede helft van 2016 en de eerste helft van 2017 ontstonden in Twente 25.000 vacatures, gemiddeld 2.100 per maand. UWV verwacht dat de vacaturemarkt in 2017 en 2018 landelijk blijft groeien.
- Naast de economische ontwikkelingen, zijn er ook ontwikkelingen van meer algemene aard die de arbeidsmarkt beïnvloeden. Dit zijn trends zoals vergrijzing, technologische vooruitgang, upgradings van het gevraagde opleidingsniveau voor functies en flexibilisering.

Ontstane vacatures per kwartaal, Twente, 2016-2017

Bron: CBS, bewerking UWV

WW daalt, bijstand neemt toe

Eind 2016 telt de potentiële beroepsbevolking (inwoners van 15 tot 75 jaar) in Twente 464.000 personen. Hiervan ontvangt een deel een uitkering, zoals WW, bijstand of een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

- In Twente hebben relatief meer mensen een uitkering dan landelijk. Dat geldt zowel voor de WW en de bijstand als voor de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.
- Het aantal WW-uitkeringen in Twente daalde in 2016 sterker dan landelijk. Verwacht wordt dat de WW in Twente in 2017 met 18% verder daalt. Voor 2018 wordt opnieuw een daling verwacht. Het aantal WW-uitkeringen ligt eind 2018 nog wel steeds hoger dan eind 2011.
- Eind 2016 ontvingen in Twente 18.080 personen (tot de AOW-leeftijd) een bijstandsuitkering. Een jaar eerder waren dat er 17.590, een toename van 2,8%. Landelijk was de stijging met 3,5% sterker.

- Landelijk gezien komt de stijging vooral door nieuwe wetgeving en de toestroom van asielzoekers. Dit betreft met name mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.
- In 2016 stroomden in Twente 880 mensen in aansluiting op de WW door naar de bijstand, een doorstroompercentage van 5,1% (landelijk is dit 5,5%). Vanuit de bijstand gezien is dit een belangrijk deel van de nieuwe uitkeringen in Twente: ruim een zesde van het aantal nieuwe bijstandsontvangers. In deze instroom zijn groepen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie sterk vertegenwoordigd.

Sociale zekerheidsuitkeringen en hun aandeel in de beroepsbevolking, Twente en Nederland, december 2016

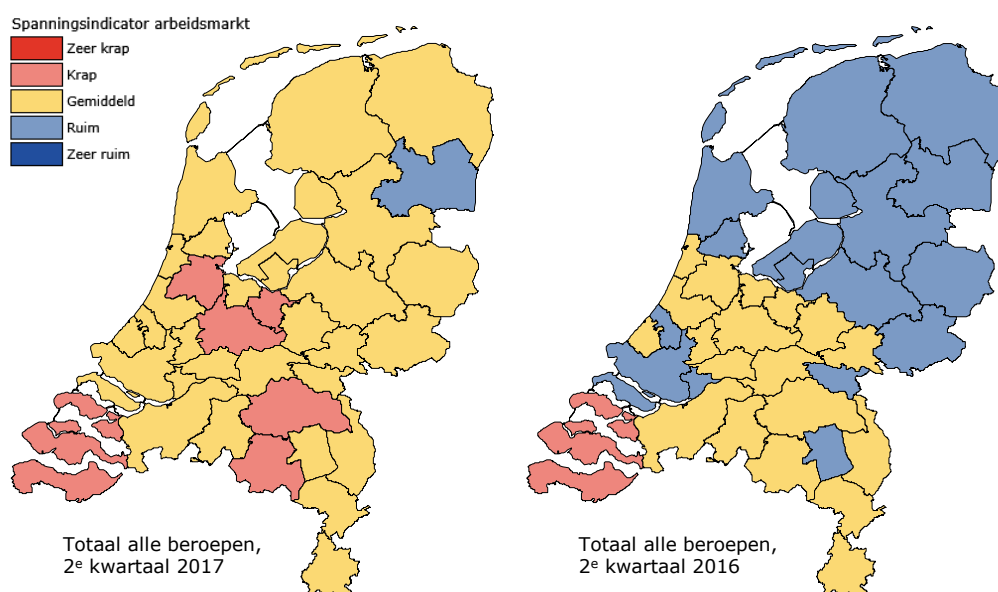
	Twente		Nederland
	aantal	aandeel in beroepsbevolking	aandeel in beroepsbevolking
Beroepsbevolking	323.000		
WW	15.920	4,9%	4,6%
Bijstand tot AOW-leeftijd	18.080	5,6%	5,2%
Arbeidsongeschiktheid (AO)	32.370	10,0%	8,9%
<i>waarvan Wajong</i>	11.710	3,6%	2,8%
<i>waarvan WAO</i>	11.160	3,5%	3,3%
<i>waarvan WIA</i>	9.500	2,9%	2,8%

Bron: CBS en UWV

Meer kansen op werk in Twente

De spanning op de arbeidsmarkt – dat is de verhouding tussen openstaande vacatures en mensen met een WW-uitkering die korter dan een half jaar werkloos zijn – neemt in Twente toe.

Spanning arbeidsmarkt, 35 arbeidsmarktregio's, 2e kwartaal 2016 en 2e kwartaal 2017

Bron: UWV

- Het afgelopen jaar veranderde de spanning op de Twentse arbeidsmarkt van ruim naar gemiddeld. Een gemiddelde spanning betekent dat vraag en aanbod op totaalniveau redelijk in evenwicht zijn.
- Werkgevers ondervinden steeds meer knelpunten bij het vervullen van vacatures. De concurrentiepositie van de gemiddelde werkzoekende verbetert. Zij hebben meer kans op het vinden van werk. Er zijn echter grote verschillen tussen beroepen als het gaat om de kans op werk.
- Veel werkzoekenden in Twente hebben nog steeds een gemiddelde tot (zeer) slechte concurrentiepositie. Vooral werkzoekenden met een administratieve achtergrond ervaren veel concurrentie tijdens het solliciteren.
- Van de beroepen die veel werkzoekenden in Twente zoeken, hebben alleen bouwtimmerman en onderhoudsschilder een (zeer) goede concurrentiepositie. Voor veel voorkomende beroepen als productiemedewerker, commercieel medewerker binnendienst en magazijnmedewerker is de concurrentiepositie gemiddeld.

- De beste concurrentiepositie hebben Twentse werkzoekenden wanneer zij solliciteren op vacatures voor beroepen in de techniek, ICT, bouw en zorg. Dit zijn echter beroepen waar maar weinig werkzoekenden in Twente in hun cv op werk.nl naar zoeken.

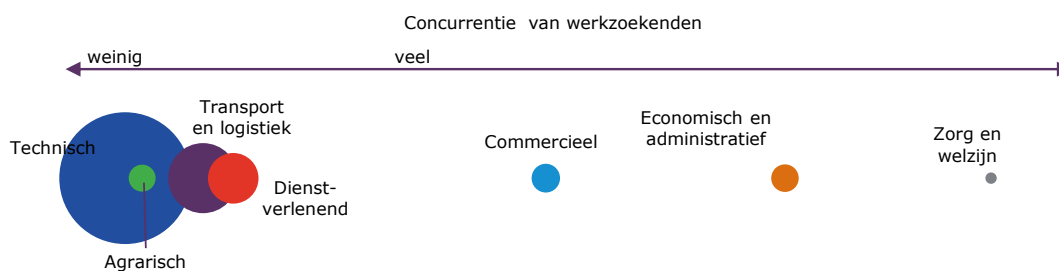
Niet iedereen profiteert dus evenredig van de economische groei. Zo neemt het aantal bijstandsuitkeringen toe en staan veel mensen vanwege een arbeidsbeperking langs de kant. Laagopgeleiden, arbeidsbeperkten, 55-plussers en mensen die een beroep uitoefenen waar weinig vraag naar is hebben een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Ondanks hun zwakkere arbeidsmarktpositie biedt de economische groei ook hen kansen.

Laagopgeleiden zijn vaker werkloos

Laagopgeleiden zijn mensen zonder startkwalificatie. Zij hebben basisonderwijs, vmbo of mbo-1 als hoogst afgeronde opleiding. De gemiddelde werkloosheid onder laagopgeleiden in Nederland is met 9% hoger dan onder middelbaar opgeleiden (6%) en hoogopgeleiden (4%).

- De beroepsbevolking van Twente telt in 2016 74.000 laagopgeleiden (inclusief scholieren en mbo-studenten). Dat is 23% van de beroepsbevolking (landelijk is dit aandeel 22%).
- In 2016 ontstonden in Twente in totaal 9.000 vacatures op laag niveau.
- In Twente vond 63% van de laagopgeleide WW'ers binnen een jaar werk. Uitzendwerk is voor laagopgeleiden belangrijk voor het vinden van een baan. Vooral voor laagopgeleiden met een technisch, transport & logistiek of agrarisch beroep zijn uitzendbureaus een belangrijke route naar werk.
- Twentse laagopgeleiden hebben gemiddeld een goede kans op werk in technische/bouw, transport en agrarische beroepen. In de agrarische sector is de concurrentie klein, maar zijn er wel weinig vacatures. Voor administratieve, zorg & welzijn en commerciële beroepen zijn er weinig vacatures voor laagopgeleiden en is de concurrentiepositie het slechtst.

Concurrentiepositie laagopgeleiden naar beroepsrichting, Twente, 6-maandsgemiddelde november 2016 – april 2017

Bron: UWV

Er zijn dus zeker kansen op werk voor laagopgeleiden, maar verschillende belemmeringen kunnen het moeilijker maken om werk te vinden of te behouden.

- Laagopgeleiden voelen zich gemiddeld vaker ongezond, terwijl beroepen met goede kansen voor laagopgeleiden juist fysiek zwaar zijn.
- Laagopgeleiden hebben vaak minder toegang tot een uitgebreid sociaal netwerk.
- De laagopgeleide bevolking is sterker vergrijsd; ouderen komen moeilijker aan het werk.
- Laagopgeleiden ondervinden concurrentie op de arbeidsmarkt van veel andere groepen (scholieren, studenten, arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa en hoger opgeleiden).
- Laagopgeleiden nemen gemiddeld minder vaak deel aan scholing dan hoger opgeleiden.
- Soms weten werkgevers en laagopgeleiden elkaar niet goed te vinden.

De arbeidsparticipatie van laagopgeleiden kan vergroot worden door werk te zoeken in kansrijkere beroepen, via scholing, door werk te zoeken via uitzendbureaus, netwerken en open sollicitaties en door een multidisciplinaire aanpak.

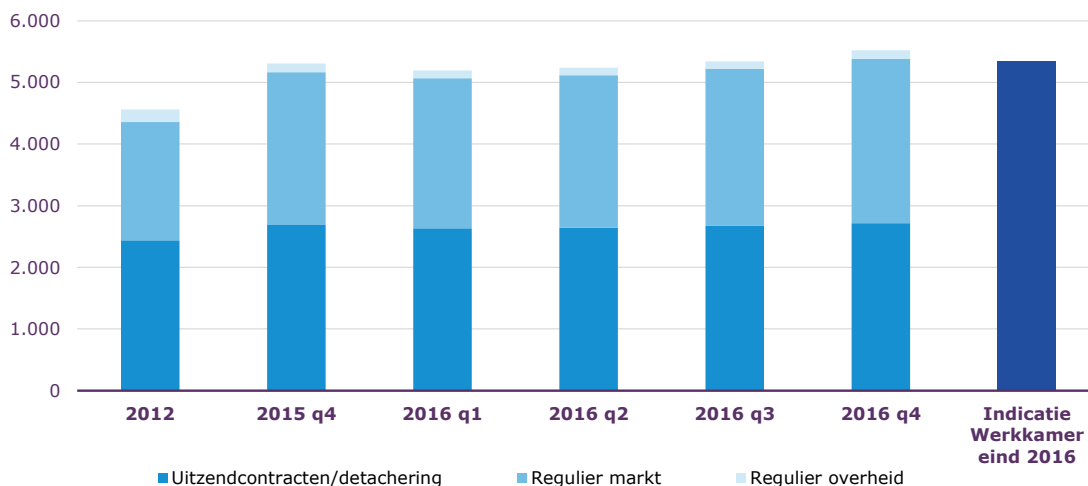
Arbeidsbeperkten kwetsbaar op arbeidsmarkt

Arbeidsbeperkten vormen een heterogene groep, van hoogopgeleiden met een lichte fysieke aandoening tot mensen zonder diploma met een ernstige verstandelijke beperking. Ook de arbeidsmogelijkheden van arbeidsbeperkten lopen uiteen. De arbeidsdeelname verschilt per arbeidsongeschiktheidsuitkering.

- Eind 2015 werkt 26% van de Wajongers in Twente. Dat is relatief meer dan landelijk (23%). Ten opzichte van 2014 steeg het aantal werkende Wajongers.
- Bij gedeeltelijk arbeidsgeschikte WGA'ers stijgt het aandeel werkenden in Twente in 2015 tot 50%. Dit is hoger dan het landelijk aandeel werkenden (43%).
- Bij volledig arbeidsgeschikte WGA'ers daalt het aandeel werkenden al jaren, en stabiliseert in 2015 tot 8% in Twente en in Nederland.
- Het aandeel werkenden binnen de groep WIA 35-minners stijgt in 2015 in Twente en landelijk voor het eerst sinds jaren. Eind 2015 is dit aandeel in Twente met 46% groter dan landelijk (43%).

- Onder WAO'ers daalt het aandeel werkenden de afgelopen jaren gestaag, zowel in Twente als in Nederland. Van de WAO'ers werkt eind 2015 landelijk 18% en in Twente 22%.
- Twente ligt op koers voor de banenafpraak. Volgens de indicatieve verdeling per regio van de Werkkamer zou Twente eind 2016 5.353 banen in het kader van de banenafpraak moeten hebben. Dit zijn 790 extra banen ten opzichte van de nulmeting. In de praktijk heeft Twente 957 extra banen gerealiseerd; 167 meer dan volgens de indicatie van de Werkkamer.

Banen volgens banenafpraak, Twente, 2012-2016

Bron: UWV, Trendrapportage

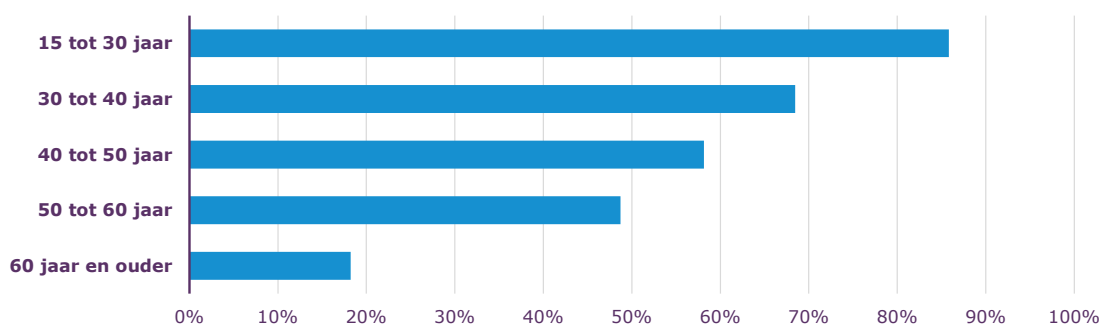
- Eind december 2016 stonden in Twente 11.092 personen in het doelgroepregister. Ten opzichte van de nulmeting nam dit aantal met 1.377 af. Dit komt vooral door de herindeling van de Wajong.
- Arbeidsbeperkten kunnen op verschillende manieren ondersteund worden bij het vinden en behouden van werk. Bijvoorbeeld via re-integratie en activering, investeringen in opleiding en employability, hervdeling van werk en het ontzorgen van werkgevers.

55-plussers vaker langdurig werkloos

Oudere werknemers verliezen over het algemeen minder snel hun baan dan jongere werknemers. Maar als zij hun baan kwijtraken, komen ze moeilijker weer aan het werk. De kans op langdurige werkloosheid is voor werkloze 55-plussers veel groter dan gemiddeld.

- Eind 2016 is 70% van de bij UWV ingeschreven werkzoekende 55-plussers in Twente een jaar of langer werkloos. Dit is vergelijkbaar met het landelijke aandeel. Langdurige werkloosheid verzwakt de arbeidsmarktpositie van werkzoekenden.
- 41% van de 50-plussers in Twente met een nieuwe WW-uitkering is binnen een jaar weer aan het werk. Voor jongere leeftijdsgroepen is het werkherstattingspercentage duidelijk beter.
- Veel Twentse WW'ers van 50 jaar en ouder hervatten het werk via uitzendbedrijven, en in technische en transportberoepen.

Werkhervatting naar leeftijdsklasse, Twente, werkhervatting in periode juli 2015-juni 2016

Bron: UWV

Er zijn verschillende redenen voor de hoge langdurige werkloosheid onder 55-plussers.

- Werkgevers vinden de verhouding tussen loonkosten en productiviteit van 55-plussers vaak een probleem, hoewel gemiddeld het salarisniveau van 55-plussers niet of nauwelijks hoger is dan van werknemers van 40-55 jaar in vergelijkbare functies.
- Werkgevers denken dat het ziekteverzuim van oudere werknemers hoger is dan van jongere leeftijdsgroepen.
- In de ogen van werkgevers presteren 50-plussers slechter dan jongeren op fysieke en mentale belastbaarheid, flexibiliteit, creativiteit, opleidingsbereidheid en vaardigheid met nieuwe technologieën. Maar ze presteren volgens werkgevers juist beter op betrouwbaarheid, betrokkenheid, nauwkeurigheid, sociale vaardigheden en klantgerichtheid.
- De deelname aan scholing, trainingen en cursussen van mensen met een hogere leeftijdsklasse is relatief laag. De scholingsachterstand is de afgelopen jaren wel wat kleiner geworden.

De (langdurige) werkloosheid van ouderen kan worden voorkomen en verkleind door zoekkanalen efficiënter te gebruiken, de beeldvorming van werkgevers te beïnvloeden, werkzoekenden te ondersteunen, duurzame inzetbaarheid te stimuleren en gebruik te maken van financiële regelingen.

Veel administratieve beroepen verdwijnen

Werkzoekenden kunnen moeite hebben om werk te vinden omdat hun opleiding, werkervaring en competenties niet aansluiten bij de wensen van werkgevers. Eén van de groepen waarvoor dit het duidelijkst zichtbaar is, zijn de administratieve beroepen. In Twente geldt dit bijvoorbeeld voor receptionisten, administratief medewerkers secretariaat en secretaresses. Voor de toekomst wordt voor dit soort beroepen een verdere banenkrimp verwacht, waardoor hun concurrentiepositie nog verder verslechtert.

Naast administratieve beroepen zijn er ook andere beroepen met een ongunstige concurrentiepositie in Twente. Voor deze beroepen is het aanbod van werkzoekenden groot ten opzichte van de beschikbare vacatures. Werkzoekenden in deze beroepen kunnen overstappen naar andere beroepen dan waar ze voorheen werkten of met een arbeidsmarktgerichte scholing hun kansen vergroten. UWV heeft voor een aantal beroepen de mogelijkheden voor overstappen in beeld gebracht, waarbij is gekeken naar beroepen waarvoor vergelijkbare competenties worden gevraagd:

- receptionist;
- secretaresse;
- administratief medewerker secretariaat;
- verkoopmedewerker;
- medewerker bedrijfsrestaurant;
- medewerker facilitaire dienst.

Uitdagingen voor de Twentse arbeidsmarkt

Veel Twentse werkgevers geven aan – soms dringende – personeelstekorten te hebben. Tegelijkertijd zijn er groepen werkzoekenden die moeilijk aan het werk komen. De gezamenlijke Twentse arbeidsmarktpartijen staan voor de belangrijke opgave om deze mismatch te verkleinen. Er worden vele activiteiten ingezet en vernieuwende manieren bedacht om werkgevers en werkzoekenden elkaar beter te laten vinden.

- In het Sectorplan Twente werkt Twente aan een regio met toekomst. Het doel is om minimaal 1.300 mensen vanuit werk of uitkering te begeleiden, scholen en bemiddelen naar werk in kansrijke beroepen en sectoren. Hierbij wordt ook over de grens gekeken.
- Het Jongerenoffensief Twente bereikte in 2016 1.575 jongeren en begeleidde 518 jongeren naar werk.
- Voor werkgevers organiseert Werkplein Twente werkgeverslunches en brengt een tweemaandelijkse werkgeversnieuwsbrief uit.
- Werkplein Twente ondersteunt werkgevers om de banenafpraak in te vullen.
- Via de campagne 'Doorzettters met dromen' wil Werkplein Twente laten zien dat mensen met een arbeidsbeperking wel degelijk iets kunnen toevoegen aan een bedrijf. Ervaringen van werkgevers worden gedeeld om andere werkgevers te inspireren om ook arbeidsbeperkten in dienst te nemen. Verder kunnen Twentse werkgevers bijvoorbeeld kennismaken met Twentse doorzettters.
- Laagopgeleiden kunnen hun kans op werk vergroten door werk te zoeken in kansrijkere sectoren en via arbeidsmarktgerichte scholing. Werkplein Twente organiseert met regelmaat passende events voor deze groep. Het Leerwerkloket Twente geeft informatie en advies over leren en werken.
- Om werkgevers te laten zien dat ouderen ook goede kandidaten zijn, organiseert Werkplein Twente evenementen zoals '50-plus in de lift'. Verder werden werkzoekende 50-plussers geïnspireerd tijdens een bijeenkomst met ouderenambassadeur John de Wolf.
- Werkplein Twente bedacht een nieuwe manier om werkgevers en werkzoekenden bij elkaar te brengen: matchen op competenties met behulp van badges. Hierdoor wordt een mismatch op basis van cv's omzeild. Het stimuleert zowel werkgevers als werkzoekenden om breder te zoeken.

Colofon

Regio in Beeld

Regio in Beeld is een jaarlijkse uitgave van UWV

Auteur

Saskia Grit

Inlichtingen

arbeidsmarktinformatie@uwv.nl

Redactieadres

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies
Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Eindredactie

Suzanne IJzerman
Roelof van der Velde

Regio samenstelling

De arbeidsmarktregio Twente is het werkgebied van Werkplein Enschede. De gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand en Wierden maken deel uit van deze arbeidsmarktregio.

Disclaimer

Meer informatie is te vinden op www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.
Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

UWV © 2017

